Folkbåtsnytt

80
NORDIC
FOLKBOAT

NYHETSBREV FRÅN SVENSKA FOLKBÅTSFÖRBUNDET, SFF • **NO 1 /MAJ 2023**

ORDFÖRANDESPALTEN

”Vill man leva skall man segla!”

Nästan alla känner ju till ordspråket ”Navigare neccese est vivere non est necesse”. Paul Elvström som måste anses som en av alla tiders främsta kappseglare skrev en bok som heter ”Segla för att vinna”. Men vi vet ju att alla kan ju inte vinna. Men segla kan ju alla lära sig. Därför myntade jag uttrycket ovan på Seglardagen i Göteborg i ett infall av egen filosofi. Seglardagen i år var mycket välorganiserad och förberedd. Ett par veckor innan hölls dialogmöten för att kunna förbereda aktuella frågeställningar.

Till årsmötet valdes Anna Iwarsson till ordföranden. Uppdraget skötte hon med bravur. Så är hon också ledamot i Riksidrottsförbundet.

Att kunna hålla ihop det fysiska mötet och det digitala med kommentarer och rösträkningar krävde verkligen sin kvinna! Den viktigaste frågan som avhandlades var en utredning om den svenska seglarorganisationen den s.k ”Distriktsutredningen”. Efter många synpunkter och diskussioner fick utredningen förnyat mandat att fortsätta sitt arbete. Frågan om klassförbundens roll i organisationen var en ständigt återkommande punkt. Vad man nog inte tänker på är att klassförbunden är ju grunden för svensk kappsegling. Att då mer eller mindre sidsteppa oss känns definitivt inte bra. Kanske en samordning mellan alla klassförbund skulle stärka vår position hos Seglarförbundet. Vi hoppas att distriktsutredningen hörsammar våra synpunkter när den arbetar vidare.

Vad som hänt under vinterhalvåret när det gäller vår fina båt vet nog många av Er!

Utställning både på båtmässorna i Göteborg och Stockholm. I Göteborg den vackra ”Emelie” i Stockholm den alltid varande i toppskick ”Tummelisa”.

Båda båtarna var placerade fördelaktigt och många uppmärksammade oss. Jag tror det är viktigt att vi syns och inte försvinner som många andra klasser gör! Som vanligt så ställde många upp både med båt fix och bemanning på mässorna. Att så många är engagerade i vår + 80 åriga dam är ett styrkebevis vill jag påstå! Mer om mässorna längre fram i tidningen. Säsongen framför oss ser riktigt spännande ut tycker jag. Guldpokalen i Tallin (Estland) och SM i Västervik! Skall bli spännande då jag tror det är första gången bägge städerna arrangerar mästerskap i Nordisk Folkbåt!

Vi ses på sjön!
ROFFE

Kassören har ordet.

De fåtal som ännu inte har betalat årsavgiften 2023 får med detta utskick en andra påminnelse i form av ett nytt inbetalningskort. När detta skrivs är det ett 20-tal medlemmar som ännu ej betalat.

Göran Svensson

VI TACKAR VÅRA SPONSORER 2023

Stolp-Ekeby
Träbåtsrenovering

Poolbolaget
LJUNGSKILE
0734-0522 33

Ostkustens Folkbåtsklubb

Sponsorer till SM 2023

Vi söker nu generösa sponsorer inför 2023. Du som läser detta har kanske en arbetsgivare eller rentav ett eget företag som kan vara intresserad av att bli presenterad i Folkbåtsnytt under året och synas på Förbundets hemsida, kostnaden för detta är endast 3.000 kronor/år. Vi tar även gärna emot attraktiva nyttosaker som kan vara lämpliga till prisbordet. Tänk kreativt, kanske din gast eller varför inte din granne kan vara en presumtiv sponsor.
Kontakta gärna någon i styrlsen för ytterligare information.

ÄRTSOPPA MED ”HYGGE”

Torsdagen den 24 november träffades Limhamns Folkbåtseglare i MSS,s klubbhus för äta ärtsoppa med tillbehör.

Fler båtar har kommit till i hamnen, vilket också synts på höstens kvällskappseglingar.

På bild: Leif B, Ulf B, Martin J, Kenneth N, Göran L, Anders C, Joen C.

Två Folkbåtar tog sig till Ystad för att segla SM. Det gav mersmak.

På kvällen ”luftades” vad vi hade sett i Ystad, riggtrim, nya rodermodellen och inte minst John Wulff,s framfart på banan.

Vintern skall användas till, flytta skotpunkter, slipa botten, göra något åt rosten på kölen, minska spalten mellan skrov och roder. Ja, det gamla vanliga!

Kvällens träff blev uppskattad och besluts togs om en träff i januari med samma tema. Ansvarig för januari träffen blev Kenneth Nilsson SWE 1304.

NY MEDLEM

Vi gratulerar Anders Nilsson, till vår Flottilj och som ny ägare till Håkan H. Fina SWE 1363.

Anders är en hängiven seglar med 505, Laser och kölbåt på sin meritlista. Här syns Anders på fördäck under provsegling av SM 2:an Chess med Pontus Jonsson styr och som också har tagit bilden.

”Håll utkik efter fler spännande aktiviteter i Skåneflottiljen på Förbundets hemsida”

Övriga bilder från Skånes Folkbåts Flottilj är tagna av Martin J. Anders C.

Välbesökt Årsmöte!

Skånes Folkbåts flottiljs årsmöte genomfördes den 22:e februari i MSS klubbhus Limhamn.

Hela 17 medlemmar hade hörsammat inbjudan. Det kom medlemmar från Skånes ost, syd och västkust. Förutom agendan för dagen, togs beslut att halvmodellen skulle åter sättas upp för vinst i den traditionella kappseglingen SALTHOLMEN RUNT som seglas sista helgen i augusti.

Halvmodellen är en kopia färgmässigt av lottbåten och som sattes upp som Vandringspris i vinst av nämnda segling 1992, då vi firade Folkbåten 50 år.

Därefter smakade den extra stora smörgåstårtan väl!

FLOTTILJRAPPORT OSTKUSTEN

Ännu en vinter har snart passerat. Men även om meteorologerna i skrivande stund precis har välkomnat våren här i Stockholm ligger det fortfarande snö längs gatorna, och vårrustningen känns fortfarande långt borta...

Vårens stora evenemang blev för oss 08:or Båtmässan. Det var många inblandade i arbetet, tillsammans blir man ganska starka. När vi packat ihop allt konstaterade vi ändå att vår ”spindel i nätet” varit den som gjort det så lätt för oss övriga att bidra - och vad bra det blev. Från alla OFK:are vill jag därför rikta ett stort tack till
Anders Olsen!

Nu stundar som sagt vårrustning, sjösättning och de första förvirrade manövrarna ute på vattnet. Hur mycket träning det blir återstår att se. Vad som däremot är spikat är Stockholmsserien.

Vi prövar i år ett nytt poängräkningssystem, då sprintseglingen i tidigare sammanräkning bedöms väga för tungt. Vi kommer därför enbart räkna en båts sex bästa seglingar från sprintseglingen.

STOCKHOLMSSERIEN 2023

13 maj Lidingö runt

3–4 juni Vikingaregattan

17–18 juni VSS Sprintsegling

10-14 augusti SM i Västervik

19 augusti Ekholmspokalen

Folkbåtsträff i Gamla stan

I slutet på mars återupptogs vårt årliga Folkbåtsmöte i Gamla stan. Vi samlades igen eftersom den attans pandemin hade satt stopp för detta trevliga arrangemang i två år. Vi var drygt 20 glada Folkbåtsentusiaster som samlats i de fantastiska lokalerna i Gamla stan i Stockholm. Lokalerna ägs av Stockholms Snickarmästareförening och är från sent 1600 tal.
I år fick vi besök av den mycket erfarna seglaren och författaren Bengt Jörnstedt som höll ett mycket uppskattat föredrag.

Han började sitt anförande med att berätta om sina år med Folkbåten i vilken han tillsammans med skeppstaxen Sigge seglat och utforskat Stockholms vackra skärgård. Bengt berättade sedan om sina många år som havskappseglare där historien om de fantastiska framgångarna med Scampin Smuggler där Bengt tillsammans med ett gäng unga entusiaster gjorde internationell succé. Efter denna spännande och lyckade satsning kom sedan berättelsen om det dramatiska Fastnet Race 1979. Seglingen startade ganska lugnt med vindar på ca 10m/s men där vindstyrkan sedan ökade dramatiskt med byar klart över 30m/s, dvs orkan.
Bengt och besättningen på 42-fotaren Big Shadow lyckades ändå under stor dramatik runda Fastnet Rock vid Irlands sydspets och vänder där hemåt mot nästa rundning vid Scillyöarna utanför Lands End, Englands sydvästspets.

För Bengt och besättning och med en absolut bottenrevad båt går allt bra ända tills hjärtstocken i kolfiber går av. Självklart går det inte att fortsätta men hur gör man för att på något sätt manövrera båten? Jo, ett segel slängs i sjön bakom båten, kopplat med två linor till samma horn. Linorna dras via brytblock på akterspegeln till vinschar i sittbrunnen, där kursen enkelt kontrolleras av en besättningsman som släcker och tar hem på linorna. Styrmetoden fick sedan namnet Tempelmans tömmar efter namnet på den kreative besättningsmannen som kom på idén. Med stormfocken som gav fart framåt kunde Big Shadow segla på egen hand till Scillyöarna där de sedan fick hjälp att komma vidare till fastlandet.

För många av de andra båtarna och besättningarna gick det riktigt illa. Många båtar sjönk och hela femton personer omkom i denna värsta kappseglingskatastrof någonsin.

Efter Bengts spännande och dramatiska berättelse förflyttade vi oss en våning ned där middagen serveras. Snacket kommer snabbt igång och det fanns mycket att prata om. Mycket prat blir det om sommarens stora händelser dvs Guldpokalen i Tallinn och SM i Västervik. Hur tar ni er till Tallinn? Var ska ni bo i Tallinn? Hur tänker ni bo i Västervik? Verkar bli många båtar till SM! Någon som köpt nya segel? Ja så fortsätter snacket ganska långt in på kvällen.

Vad som också diskuterades är hur vi ska hålla klassen levande i ytterligare 80 år. Svårt men varför inte? Vad som klart tyder på det var att vi hade två nya besättningar med på träffen. En som redan skaffat båt och en som söker. Kul.
Ett mycket lyckat möte blev det och vi ser med spännig fram mot en ny härlig seglingssäsong.

Vi ses på sjön

HANS T

Stockholmsmässan

En kort rapport: På OFK.s årsmöte beslöts att vi skulle ställa ut på Stockholmsmässan om vi kunde få ett rimligt pris. Helst i A-hallen, men kanske även på klassikeravdelningen om tillfälle bjöds. Klassikeravdelningen brukar vara gratis, men det är ju inte folkbåtens museala image vi vill marknadsföra, utan att vi är den aktiva klass som vi faktiskt är, främst när det gäller kappsegling. Undertecknad utsågs till kontaktman gentemot mässan eftersom jag mer eller mindre lärt känna chefen där, Hanse Thorslund, efter tidigare utställningar.

Så gick tiden, inget besked. Enerverande att inte få svar på mejl. Men så, ett negativt besked. Man skulle satsa på skärgårdskryssare på klassik, och i A-hallen fanns ingen plats. Jaha – det var det.

Men så ringde min telefon 3 veckor före mässtart. Ville vi ha en plats i A-hallen till ett bra pris? Nu hade ju alla lutat sig tillbaka, men efter en snabb rundringning var saken klar – vi kör.

Vi har ju rutin på detta, så alla gjorde ungefär som vi brukar, och jag gick in och petade lite här och där. Johans och Eriks Tummelisa snyggades till med viss möda, inklädning med presenningar och på med värmefläktar. Så var det bara att måla botten och vattenlinjen. Laservattenpasset fick vi stoppa undan – den som målat tidigare var nog lite vindögd. Lagd linje ligger.

Färden till och från mässan är alltid spännande, ska det gå att forcera Essingeleden med sommardäck på trailern? Men framförhållning är ju alltid bra här i livet, så vi kunde pricka in en dag mellan snöovädren.

Det visade sig att vi fått mässsans bästa plats till det facila priset 6200 kr i egenskap av idéel l förening.

Tackar. Sen gäller det att inte falla för frestelsen att ta hjälp av Eventservice med truck, mastpåsättning eller dylikt, utan fixa allt själva. Dom brukar vara bra på att komma med saltade fakturor

Nostalgiska gänget.

Så vällde som vanligt massor med gamla nostalgiska Folkbåtsseglare in, som man kunde ha långa och trevliga samtal med. Kul, men inte riktigt vår målsättning kanske. Så kommer man in på frågan vad våra mödor egentligen är värda. Oftast efter en mässa kan man inte säga om vi t ex fått några nya kappseglare. Men - vi är nu, efter 80 år, fortfarande en av Nordeuropas mest aktiva kölbåtsklasser, och har överlevt en oändlig radda med andra båtklasser. Det är inte dåligt. Jag tror kanske att det viktigaste resultatet av en mässa är att man visar att vi finns, och att det är go i folkbåtsklassen.

Det är också kul att ställa ut en båt, trots att det är en hel del jobb. Det förstärker nog (det redan urstarka) kamratskapet inom klassen. Påtaglig är det entusiasm som alla visar, det gör det hela fantastiskt, och väldigt lättjobbat.
Vad annat?

Väldigt få segelbåtar som vanligt, och ett hav av mer eller mindre miljöovänliga motorbåtar. (Skulle vi inte använda mindre diesel?). Mässans roligaste grej tycker jag var på Ångbåtsavdelningen. Någon hade byggt om en gammal Volvo Duett till eldrift. På släpvagnen en ångmaskindriven billaddare. Hur snyggt som helst - se foto. Underbart!

Vad vore världen utan udda nördar?? Undrar Anders O.

Båtmässan i Göteborg

Inför Folkbåtens 80-årsjubileum 2022 var det planerat att ställa ut en folkbåt. Ett relativt bra avtal träffades med Båtmässan i Göteborg. Tyvärr blev hela Båtmässan inställd av kvarvarande pandemiskäl i början av 2022. Erbjudandet då från Båtmässan blev att vi fick ställa ut båten på samma villkor om vi lät inbetalade avgifter stå kvar vilket styrelsen för SFF accepterade.

Hösten 2022 återupptogs planeringsarbetet. Lars Wramner utsågs till mäss-Amiral (General duger inte till sjöss). En arbetsgrupp bestående av Lennart Magnusson, Göran Börjesson och Lars Wramner började planera. Samtidigt drog Lars Evaldsson igång Media/Info gruppen att ta fram information och bilder. Lennarts gastar Kjell Vågfeldt och Mats Brodefors samt ordförande Rolf Uppström tillslöt till gruppen. Hela styrelsen hölls fortlöpande uppdaterad.

Lennart Magnusson lät oss använda hans fina SWE 1390, Emelie. Båten med Lennart och hans besättningen vann, som många av er fick erfara i somras, SM 2022 i Ystad. Emelie är byggd av Per Brandt-Möller i Danmark med ett plastskrov och överbyggnad i trä. Till detta en viteloxerad aluminiumrigg. Lennart hade dessutom både stående på en trailer, färdig att köras in till mässan.

Veckan före Båtmässan förbereddes båten och kördes in till mässan. Båten med tillhörande utställningsmaterial ställdes på plats, se bild. Masten riggades komplett. Vi fick stå i C-hallen, högt i tak tillsammans med några andra segelbåtar. Det var en Drake med plastskrov och träöverbyggnad, en Andunge i plast med svarta segel samt några jollar. Därtill några större segelbåtar. Det beslöts att vi skulle försöka bemanna montern vardagar 16-20 samt hela dagarna lö-sö. Vi lyckades bemanna med medlemmar från väst-Sverige med tacksamt stöd från Halmstad, Skåne och Stockholm.

Båtmässan öppnade lö 4/2 och stängde sö 12/2. Det var ett stort intresse för båten och för folkbåtssegling. Det var ett stort intresse från främst nostalgiker med förflutet i klassen men även en del kappseglare som var intresserade att börja segla folkbåt. Även några Drake-seglare var intresserade då de tyckte att båten verkade mycket bekvämare och enklare att segla än den blöta och svårseglade Draken.

Sammanfattningsvis var det ett stort intressen för båten och klassen. Budskapet att folkbåtsklassen fortfarande är en aktiv kappseglingsklass och att en modern klassiker som folkbåten kan vara både praktisk och vacker gick hem. Av åldern att döma på de intresserade så är nog folkbåtens nisch de något äldre seglare/kappseglare som vill ha en hanterbar och välseglande båt som kan seglas med 1-2 gastar och som kan dras efter en trailer. De flesta verkar vilja ha ett plastskrov, likt både seglare av Drake och Andunge. Vi får dock inte glömma den lite yngre kategorin som vilja segla en båt som är ekonomiskt överkomlig, förenlig med alla andra utgifter man har i början av livet. Här skulle en och annan träbåt, eller äldre plastbåt i behov av putsning, kanske passa in, de få som finns kvar. Här finns en utmaning för folkbåtsgemenskapen och för SFF, att skapa såväl erfarenhet av båten för framtida nostalgiker samt locka aktiva kappseglare att gå över till folkbåten. Kanske en mer aktiv gastbank och digitala informationskanaler, Infobladet, skulle kunna locka bägge kategorierna.

Tack alla för visat engagemang inför Båtmässan och tack inte minst till Lennart för att vi fick använda den vackra Emelie.

Lars Wramner, mäss-Amiral

GOLD CUP 2023

OLYMPIC KALEV YACHT CLUB
TALLINN, ESTONIA
30.07 — 4.08.2023

WELCOME TO THE
OLYMPIC YACHT CLUB!

Välkomna till både Guldpokalen i Tallin och SM i Västervik

I slutet av juli, närmare bestämt från 30 juli till 4 augusti, seglas det om den åtråvärda och svårfångade Guldpokalen (jodå den är av äkta guld och väger ungefär ett kilo). Seglingarna sker på den klassiska olympiaarenan i Pirita strax utanför Tallinn. Seglingarna under Guldpokalen är krävande och ovanligt långa. Varje ben är 2 sjömil och totalt är banan 10 sjömil, mätt fågelvägen. Arrangör är Kalev Yacht Club. All information, notice of race, anmälan etc hittar du på klubbens hemsida https://goldcup2023.folkboot.ee/race/ Programmet i förenklad version ser ut som följer:

Söndag 30/7 öppet för registrering, mätning etc

Måndag 31/7 fortsatt registrering och också första race

Tisdag 1/8 Segling (2 race?)

Onsdag 2/8 Ev vilodag, beroende på hur många seglingar man fått ihop

Torsdag 3/8 Segling (2 race?)

Fredag 4/8 Segling (2 race?) Prisutdelning och regattamiddag. På hemsidan finns förslag på boenden men det går också lätt att hitta boenden via ex Booking eller airbnb.

Transport till Tallin kan man boka via DFDS från Kapellskär eller Tallink från Stockholm. Gällande bokning från Kapellskär går det bra att kontakta undertecknad som kan hjälpa till med detta. Ett annat trevligt alternativ är naturligtvis också att segla till regattan.

Efter seglingarna i Tallinn kan man nästan omgående bege sig till Västervik. Där arrangeras i år SM för Folkbåt från 9 till 13 augusti. Regattan arrangeras av de två lokala Västerviksklubbarna, Westerviks Segelsällskap och Westerviks segelsällskap Wikingarna. Seglingarna sker på Lusärnafjärden och genomförs på numera klassisk kryss-länsbana. Varje segling planeras så att seglad tid är ca 60 minuter. Tune up racet är planerat att ske på den lilla Skeppsbrofjärden, alldeles utanför Västervik där seglingarna kan följas från kajerna runt den vackra staden.

Tidsprogrammet ser i grova drag ut som följer:
Onsdag 9/8 Regattaexpeditionen öppnar, sjösättning på Notholmen, Tune up race och invigning

Torsdag 10/8, 3 seglingar planerade, after sail på Slottsholmen och sedan Svenska Folkbåtsförbundets årsstämma

Fredag 11/8, 3 seglingar planerade, Folkbåtsförbundets kväll på Notholmen. Mat o dryck till självkostnadspris

Lördag 12/8, 3 seglingar planerade. Regattamiddag med prisutdelning

Söndag 13/8, reservdag
Boende och övrig information om Västervik får ni via Västerviks turistbyrå. Booking fungerar naturligtvis även här.

All information hittar du på https://smregatta.se/
Vilken fantastisk seglingssommar det kommer att bli.

Har du frågor så ring till

Hans Torlén 070 5170949
Lennart Magnusson 070 8609900
Anders Olsen (SM Västervik)
070 3917522

SM i Västervik

Så drar det ihop sig till SM i Västervik. Det mesta finns att läsa i Hans´ artikel här bredvid. Och lokala tips i förra Folkbåtsnytt och på hemsidan. Här lite kringsnack:
Det kan bli många båtar. En rundringning till orterna runt Västervik visar att en hel del båtar kan komma från orter som inte så ofta visar sig på våra kappseglingar. Från Tranås 2 till 4 båtar. Tranås, med sjön Sommen, är ett gammalt folkbåtsfäste, och de senaste åren har flottan där växt till ca 7 folkbåtar, varav 5 plastfolkor. Benny och Kaj Axelsson, tidigare fruktade i framför allt lättvind, har återvänt till folkbåten efter några år i H-båt. Åke Winbladh – han med Bedforden – lär dyka upp igen. (Den goa storyn kan dras för nyare seglare när vi ses)
I Valdemarsvik finns ett gäng mycket välskötta träfolkor, och två plastfolkor. Därifrån hoppas vi se 2 – 4 båtar också.
Från Västervik två folkor.
Från Kalmar en eller två båtar.
Ja, det här var resultatet av närliggande orter. Se kommer förstås stammisarna från Syd-, Väst- och Ostkusten. Och förhoppningsvis några Danskar och Tyskar. Det ser bra ut!

Vad annat?

Seglingarna kommer att filmas från drönare, om inte vädret är otjänligt, och videorna kan sedan avnjutas på kvällssamlingarna (aftersail etc).

På fredagen är det Folkbåtsförbundets kväll. Undertecknad har tagit på sig att vara kock, och laga en underbar skaldjurssoppa med tilltugg till självkostnadspris. Vi hålls i WSSW.s klubbhus på Notholmen, där det finns en fin altan, med Västerviks finaste kvällssol över stadsfjärden och staden.

Ingen föranmälan behövs.

Göteborgstrion Franz, Franz und Franz, kommer att framföra någon underfundig visa. Och Röstens Minne kör väl som vanligt några slagdängor. Andra bidrag till stämningens höjande är välkomna.

Träbåtstips.

Se här, några tips till dig som kommer, men som inte har en båt som är topptrimmad. Undertecknad är ju, som bekant, träbåtsnörd, och det vore kul med många träfolkor. Det kan vara trevligt att vara med på ett SM även om man inte har ambitionen att vinna. Tjusiga priser är uppsatta till de två bästa träbåtarna byggda före år 2000. Men om du ändå vill ha lite mer fart på din äldre folka så är här några enkla tips:

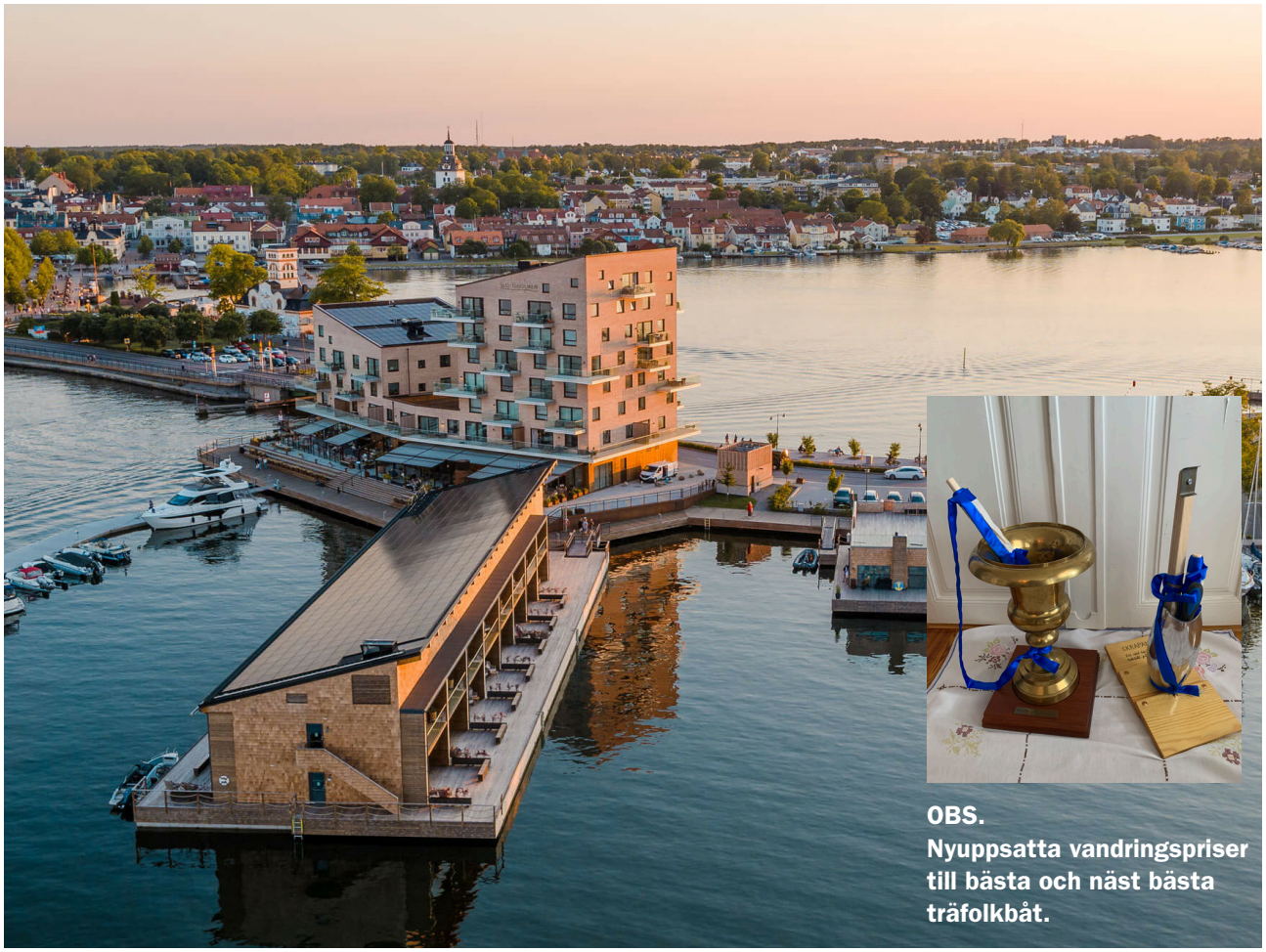
Försök ta upp båten före SM och borsta av botten. Dra gärna över botten med ett 400-sandpapper också, framför allt de förligaste två metrarna av botten. En någorlunda slät botten är det absolut viktigaste för att få fart på en folkbåt i lätt- och mellanvind. Lyft iland alla tunga grejer, som snurra, bensintank, batteri, ölbackar, vattendunkar och dylikt. Det som blir kvar, inklusive obligatoriska utrustningen (dragg, dragglina, ruffluckor mm), lägger du så långt fram i båten som möjligt. Ta gärna av snurrefästet också. En Folkbåt får inte vara aktertung, och vi ska segla på plattvatten på Lusärnafjärden. Köp inte nya segel i onödan, dom har mycket mindre betydelse än ovanstående.

Vi ses i Västervik.

Anders O

OBS.
Nyuppsatta vandringspriser till bästa och näst bästa träfolkbåt.

San Francisco Cup
International Regatta 2023

CORINTHIAN YACHT CLUB
OF SAN FRANCISCO
FOUNDED IN 1886

Efter att förra upplagan fick ställas in återvänder nu San Francisco Cup International Regatta i höst. Kappseglingarna sker som senare upplagor med bas hos Corinthian Yacht Club i Tiburon norr om Golden Gatebron 24–29 september 2023

www.sfbayfolkboats.org
www.cyc.org

Att vara väl förberedd är A och O.

Vår Folkbåtshistoria går långt tillbaka och startade egentligen redan i ungdomsåren då jag och min barndomsvän fick olika uppdrag som 14-15 -åringar att transportsegla de ”vuxnas” Folkbåtar mellan kappseglingsarrangemang i Hanöbukten. Hur detta gick till utan GPS, logg eller förnuft minns jag inte idag men vi löste uppgiften.

Efterhand växte förtroendet för oss och vi fick t.om gasta på mindre kappseglingar. 1974 gjorde jag lumpen i Karlsborg och på sommaren så var det väldigt torrt och dammigt på kaserngården, det var därför inte svårt att tacka ja till en förfrågan om jag ville gasta på SM i Grisslehamn, mitt första Folkbåts-SM. Minns inte så mycket av seglingarna men mer av ”Aftersailen” som verkligen innehöll allt!

Folkbåten hade nu på riktigt presenterat sig för mig genom att både erbjuda spännande tävlingsmoment samt en social gemenskap utan gränser!

Ett halvår senare träffar jag Annica, en fiskardotter som mer eller mindre vuxit upp i Karlshamns lilla skärgård utan att jag sett henne förut. Som fiskare är man bara på havet för att tjäna sitt levebröd och inte för nöjes skull, det är farligt. Kan tänka mig vad mina blivande svärföräldrar tyckte när jag lurade ut deras dotter på en liten segeltur, den slutade i allt för hög fart rakt in i lotsbryggan så att vi studsade ut igen, ingen såg oss och Annica tänkte kanske att det är så det blir när man seglar…

Nu hade jag spelat ut mitt starkaste kort och med en Folkbåt fångat in min blivande fru i min seglingsvärld.

1978 byggde vi tillsammans vår egen båt som köptes från Lyseplast, ett vinterprojekt med ungefär 5 verktyg, vi satt inne i båten tillsammans med varandra, plywoodskivor och hade det väldigt mysigt.

Samma år startade jag mitt segelmakeri i Karlshamn och vi seglade vårt första SM tillsammans i en egenhändigt byggd båt med egentillverkade segel och tillsammans, vilken kämpainsats!

För Annica var detta en ny värld, att vara ute på havet hela sommarhalvåret för nöjes skull, att segla mellan Sverige, Danmark och Tyskland var spännande äventyr som formade oss både som besättning och par.

1982 gifte vi oss till slut efter alla provseglingar, stormar, vinster och förluster. Vi hade helt enkelt utsatt oss för alla tänkbara prövningar och klarat detta bra….

Sedan rullade livet på för oss båda och som för många andra så kom det barn in i bilden, tillsammans med att företaget åt upp all fritid slutade det med att vi sålde vår Folkbåt.

Så efter många års seglande i lånade båtar och som inhoppad besättning kände jag plötsligt ett sug efter en egen båt igen. Tanken har flugit förbi ibland när vännerna har provocerat mig men då har Annica varit bestämd med att då får du först sluta arbeta, sälja huset och göra färdigt i trädgården först, allt lika omöjligt!

Men 2022, 40 år efter att vi gift oss och firat bröllopsresan i Folkbåt, formades ett fantastiskt argument för att åter köpa en Folkbåt, vi måste ju fira vårt jubileum. Jag presenterade idén att det är bara en ”kaffebåt” som ska ligga vid bryggan och om vi får lust så tar vi en kvällstur med kaffekorgen! Det funkade, om än lite motvilligt gick Annica med på detta, Lina och Otto hjälpte mig nog lite och tyckte att det var självklart att deras mamma skulle segla igen!

Premiären ”råkade” bli en onsdagskväll då klubben har sina kvällskappseglingar, kl. 17:00 bestämde vi…

Jag kom inte helt oväntat ngt försenad…Annica satt och väntade i sittbrunnen, hon väntade inte bara på mig utan även på lite ”bubbel” och snittar, vi skulle ju fira vårt jubileum!? Nåja, jag kom ju lätt stressad med en flaska vatten och en chokladbit.

Målet var att på ett lättsamt sätt medverka i kvällskappseglingen utan prestationskrav. Annica var tydlig med att hon minsann inte ville gå upp på fördäck för att sätta spirbommen, hon har ont i både rygg och knä och satte sig i hörnet nere på toften.

Vi närmar oss startområdet när hornen i pannan på Annica plötsligen visar sig efter många års vila, var är seglingsföreskrifterna, var är startlinjen och har du någon startklocka, frågorna haglar och jag ler lite inombords!

Ok, vi ska segla härifrån runt runt och sedan i mål! -Men jag går inte upp på fördäck säger Annica igen, bestämt!

-Det är ok säger jag, det är inte så allvarligt har vi ju bestämt! Dessutom har jag glömt att sätta i lattorna i storseglet tillägger jag, snacka om att vara väl förberedd….

Starten går bra och vi leder, hornen växer lite till och så småningom efter att Lasse Persson, Karlshamns mest erfarne Folkbåtsseglare, seglat om oss så sätter Annica upp bommen, så roligt precis som för 40 år sedan!

Vi lyckas efter 1,5 tim segling vinna över Lasse med 3 sek på vår första lugna kvällstur, och dessutom utan lattor, bubbel och snittar!

Trevlig sommar

Hans & Annica

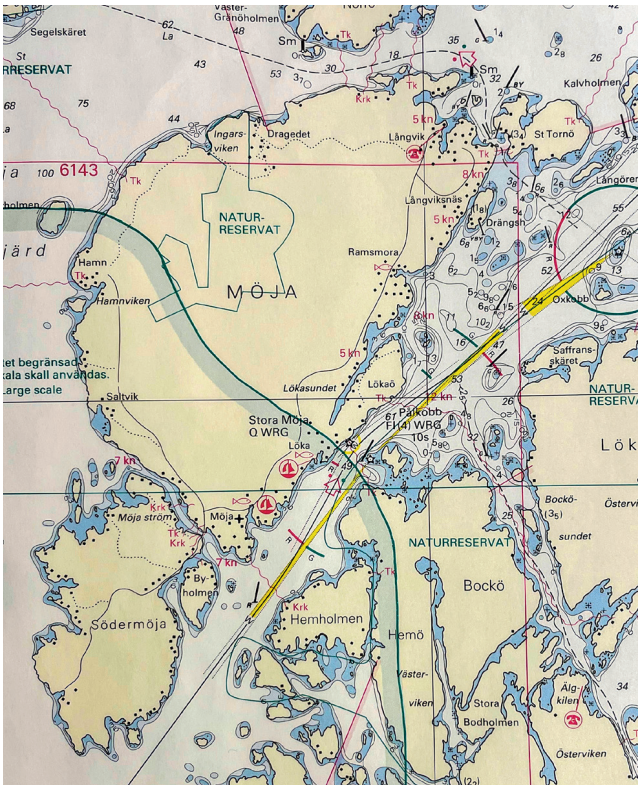

Möja

Gammal idyll med nytt liv

Bergs brygga är Möjas mötesplats med privata, men idylliska gamla hus att njuta av.

Att besöka Möja är en kär tradition, som för min del började redan1970 när en kompis på VSS ville ha hjälp med att segla in sin Trapezjolle. Då var jag ny i Stockholm, kom ut till ön och blev tagen av idyllen.

Och så är det fortfarande, Möja är kvintessensen av skärgården med rara röda hus, prunkande syrenhäckar, låga staket och grusade vägar.

Att segla från Möja till Hundudden med en Trapez blev ett äventyr, men vi kom fram till slut, blöta, frusna och ganska trötta. Sedan dess har Möja blivit en favorit att segla till. Med min Vindö 28 styr jag över Kanan och lägger till i Kyrkviken, som har mest plats. Eller till lilla, fina fiskehamnen Löka lite längre norrut med ännu mera gemyt och kvällssol. Därifrån tar det en kvart att gå till folklivet i Kyrkviken eller en halvtimme till Långvik i norr. Halvvägs frestar en avstickare till Ramsmora och det fina Roland Svensson museet, invigt 2014 till konstnären och författarens minne. Den som har ett exemplar av hans fina bok ”Övärld”, vet vilken båt han seglade och att han med rätta kallade den ”min borg, mitt hem, mitt arbetsinstrument.”

Den produktive, populäre konstnären hade ateljé på närliggande Tornö, men hyrde i Ramsmora i 30 år. Han målade akvareller och oljor, tecknade och skildrade tillvaron på Möja och i ytterskären i sina många böcker allt med stark inlevelse. Således var det lite högtidligt att segla in i Ramsmora med min Folkbåt.

Hamnen är trång och bara till för byborna, säger en liten skylt i infarten. Istället tar man land mot gästbryggan i infarten. Där råder dock gung från farleden. Likväl är där roligt att ligga för att spana in Kajsa, den gamla väderbitna kuttern, som Möjas profil, Rune Wikström, fiskar strömming och torsk med.

Rune har varit riksdagsman och brukar skälla på Bohustrålarna, som han anser dammsuger skärgården. Varje morgon lägger Rune ut med sin Kajsa för att vittja näten

och förse familjens restaurang i backen ovanför hamnen med nyfångad fisk. Förra sommaren fick Rune 25 kg strömming på någon timme. Men för ett par år sedan fick han 500 – 600 kilo på en dag, alltså låter kritiken mot storfisket rätt. I vintras fick Rune gehör för sina krav och en ny gräns är på gång tack vare honom.

Trots fyllda 80 orkar Rune, men när han ger upp, förlorar Möja en uråldrig tradition. Förr sades om Möjaborna att de hade en fot i båten och en på åkern. Jordbruk och fiske var levebrödet i generationer.

På 1950-talet blev dock strömming ansedd som fattigmat och efterfrågan försvann. Varpå öborna satsade på jordgubbar tills kostnaden för transporter och löner på 1960-talet gjorde att Sveriges godaste gubbar konkurrerades ut. Idag är landen igenväxta.

Till det fina med Möja är som sagt byarna med sina hamnar. Löka är en favorit och dit blir det en tur varje midsommar för att se om stången står. Den välte buset förr, men arrangörerna tröttnade, grävde ner ett betongrör och dolde det med löv. På natten kurade de i en sjöbod och skrattade gott när fyllisar försökte välta stången, men misslyckades.

Tack vare den påhittigheten firas midsommar på Lökas hamnäng. Varje år kommer äldre och unga, båtfarare och sommarbor, med dragspel och fiol, folk från grannöarna med kaffe och hembakat och firar årets ljusaste dag. Som ett under brukar vädret vara vykortsmässigt, inte alltid varmt, men ofta soligt. Och hjärtat nyper när man dansar små grodorna och får vara med om att björnen vaknar i sitt lugna bo.

Möjas mest famösa midsommar hände på 1980-talet när en bankrånare på permission lade till i Kyrkviken med en hyrd Albin Singoalla för att festa. Han blev rejält onykter, härsknade till på båtgrannen, drog kniv och stack ner honom. Ett stort polispådrag följde snabbt, för Möja var känt för stökiga midsomrar. Gangstern åkte in igen, kvällspressen frossade i bråket och gjorde ön rikskänd.

Numera råder lugnet på Möja på midsommar. Dansbanan håller stängt, tidig kväll gäller på Värdshuset och förra året tältade ingen vid Kyrkviken och dansbanan.

Men varje högsommar är det drag på dansbanan. MKU, Möja Kulturella Ungdom, ordnar bio, marknad och pubkvällar med swing så att det spritter i benen. Förra året drog Boppers-Matte och Rhythm Play Boys fullt hus. Och i september brukar det bli gung och dragspelsfest på bygdegården.

Till det trevliga med Möja är att byarna är orörda, Kyrkviken, Berg, Löka, Ramsmora och Långvik är som på 1800-talet. Även Hamn i väster är fint, men dit måste man gå till Möja Ström för att nå, det finns ingen väg runt ön. Tvärsöver går att ta sig på stigar, vilket har känts som Norrland med mörka myrar och tät skog. Men 2020 byggdes spänger över de sanka delarna och vips fick vandrare och löpare chans att ta sig runt hela Möja.

Om du känner för samma sak, kan du veta att myggen frodas på myrarna, som anses förklara öns gamla namn Myghö. Kvällar och nätter kommer surret och betten från de blodtörstiga fäna, men turistboden i Berg, har motmedel.

Hemseglingen sker ibland västerut genom Möja Ström med sitt lugn, förunderligt släta hällar, stenhusen på Södermöja och båthusen längs Möjasidan. På en del sjö-

Drängskanalen

Gästkajen i Ramsmora har nära till Wikströms Fisk, men är öppen för svall och sjö.

Möja Värdshus med nybyggd vacker punschveranda, har lyft hela ön med sin stil

Fakta Möja

Läge:	Avstånd från Hundudden Ca 20 M.
Storlek:	5 km nord-syd och ca 3 km öst-väst. 15 km grusvägar.
Hamnar:	Möja Ström, Kyrkviken, Löka, Ramsmora, Långvik, Hamn
Naturhamnar:	Ostholmen, Storö-Bockö, Löka Ö
Matställen:	Möja Värdshus, Möja Hamnbar, Wikströms Fisk, Jeppes Gästgiveri.
Sevärt:	Möja Kyrka, Möja Järnväg, Ramsmora By, Roland Svensson museet, Löka hamn och by, stigen över ön, Södermöja Pensionat, vårdkasen.
Kultur:	Musik, swing och bio på dansbanan, Skärgårdsgalleriet, Möja Kyrka, Hembygdsmuseet, Annikas Sjöbod, Sjöbergs Båthus.

bodar gapar gäddskallar och sitter skrakholkar. Ur holkarna tog man förr äggen från de gamlika fåglarna och drygade ut sin enformiga mat.

Möjas västsida är brant och skälet till byarna på östsidan. Vikarnas skydd i öster och närheten till strömmingsgrunden fick folk att bosätta sig mellan Möja Ström och Långvik. Idag är det bara Rune i Ramsmora som fiskar, övriga lever på att serva, snickra, bygga och distansjobba.

I kategorin driftiga på ön, finns Klara och Cesar Grivans, som har förvandlat det pyttiga bageriet i Kyrkviken till ett värdshus med krog, B & B, hyrstugor, skärgårdens vackraste veranda och en trädgård, där man kan ha med hunden. De driver även vandrarhemmet. Värdshuset ligger i en korsning, tar du höger hamnar du i Berg, där många handlar, hämtar och lämnar folk, tankar, köper glass. Trafiken är tät med mullrande fyrhjulingar, surrande flakmoppar och vinglande cyklister.

I Berg ligger även Möja Järnväg, världens kortaste, 100 m lång och igång med sitt gamla ånglok två lördagar i juli. Intill hittar du turistbyrån med souvenirer och hyrcyklar. Den forna krogen Pärlan vid bryggan i Berg är bommad, en skylt säger att här kan bli bostadsrätter.

Intressant med Möja är också företagsamheten, av de 250 bofasta driver 60 eget. När Coronan kom flyttade många ut och distansjobbade. Värdshuset och Wikströms Fisk fick lika många gäster som i juli och befäste talesättet – inget ont utan något gott. Is – och elkostnaden

Wikströms Fisk.

kan ändra läget, men när solen värmer och gäddorna leker i vikarnas vass flyttar många ut.

2020 fick öborna Sune Fogelström och Erik Pettersson ordning på Möjas gästhamnar med EU-bidrag. Långvik fick en ny stor pontonbrygga, sandstrand och moderna toaletter. En boende överklagade dock, har begärt att bryggorna ska bort, då bygglovet inte skett rätt. Turerna är en följetong i lokalpressen.

När nästa dag gryr ligger Långvik bra till för att styra ut i skärgårdshavet mot Gillöga, Stora Nassa, Svenska Högarna – och Dråpharan. Vilka hemskheter har hänt där?

Text & foto Curt Gelin
Texten är nyskriven för Seglar-Vikingen, men om Möja har Curt tidigare även berättat i Bullandö News, i Båtnytt och i ett brittiskt magasin.

Lökas fiskehamn är gemytlig med sjölä, kvällssol och klassiska båthus.

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska Seglarförbundet

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i Svenska Seglarförbundet ***försäkrar du din båt extra förmånligt,*** *utöver andra rabatter såsom förarintyg.*

Sedan 1967 har vi tryggat båtägare och båtklubbsmedlemmar i hela landet, så nästa gång nån vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig

BLI MEDLEM I FOLKBÅTSFÖRBUNDET

Du folkbåtsägare som ännu inte är medlem – kom med i vårt gäng.
Och få denna tidning 2 gånger per år, få veta vad som händer i Folkbåtsvärlden, kunna delta på våra träffar och stötta Folkbåtssegling i största allmänhet.
Enklast blir Du medlem via vår hemsida: http://www.folkbat.se/medlemskap.html
Årsavgiften är 300:– Plusgiro 437 58 45-7, Svenska Folkbåtsförbundet

Välkommen

www.folkbat.se

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande:
Rolf Uppström
Dragonvägen 2
459 32 Ljungskile
Tel: 0734052233
rolf.upp@gmail.com

Vice Ordförande:
Lennart Magnusson
Näsets Vinkelväg 12
421 66 VÄSTRA FRÖLUNDA
Tel: 0708 609900
lennart.magnusson@me.com

Kassör och medlemsregister:
Göran Svensson
Heleneborgsgatan 44 B
117 32 Stockholm
Tel: 070-592 01 26
svensson@gs-elektronik.se

Sekreterare:
Lars Wramner
Eklandagatan 1
422 55, Göteborg
Tel: 0760-021989
larswramner@gmail.com

Teknisk ansvarig och mätchef:
Pehr Ola Pehrsson
Kupolgatan 8
271 36 YSTAD
Telefon 0411-14859,
070-8577609
pehr.ola.pehrsson@telia.com

Tävlingssekreterare:
Hans Torlén
Sjökvarnsbacken 12
131 71 Nacka
Tel: 070 5170949
ht@enerplan.se

Övrig Ledamot:
Lars Evaldsson
Krapperupsvägen 290
263 76 NYHAMNSLÄGE
Tel: 0708 145578
lars.evaldsson@telia.com

NFIA technical chairman:
Lennart Magnusson
Se styrelsen

Redaktörer för Folkbåtsnytt:
Göran Svensson
Se styrelse
Per Hörberg
per.hrberg@samutveckling.se
Hans Melcherson

Ansvarig utgivare:
Rolf Uppsröm
Se styrelsen

KONTAKTPERSONER

Halmstad
Lars Evaldsson
Se styrelsen

Ostkusten
Göran Svensson
Se styrelsen

Västkusten
Rolf Uppström
Se styrelsen

Skåne
Pehr Ola Pehrsson
Se styrelsen

Webmaster
Alexander Bratt
ascbratt@gmail.com

Svenska Folkbåtsförbundet (SFF) är en ideell organisation som har till ändamål att tillvarata svenska folkbåtsseglares intressen i och utanför Sverige.
Förbundet är uppdelat i regionala Flottiljer, som skall verka lokalt för sina seglare. SFF är anslutet, dels som ett klassförbund till SSF – *Svenska Seglarförbundet* och dels till NFIA – *Nordic Folkboat International Association,* som är folkbåtsseglarnas internationella organ.

Redaktörer för detta nummer av Folkbåtsnytt är: Hans Melcherson, Göran Svensson och Per Hörberg
Nummer 2/2023 kommer i brevlådan i mitten av november. DEADLINE ÄR DEN SISTA OKTOBER.
Välkommen med ditt bidrag